

ISSN 1684-0674

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA

2010

FI

***Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi.***

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Jotkin matkapuhelinoperaattorit eivät salli pääsyä 00 800 -alkuisiin numeroihin, tai niistä voidaan laskuttaa.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2011

ISBN 978-92-9237-096-1

doi:10.2865/96737

© Euroopan unioni, 2011

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Printed in Belgium

PAINETTU KLOORIVALKAISEMATTOMALLE PAPERILLE (ECF)

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

TEHTÄVÄ

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on perustamissopimuksen mukaisesti Euroopan unionin toimielin, joka huolehtii unionin varojen tarkastamisesta. EU:n ulkoisena tarkastajana se kehittää osaltaan EU:n varainhoitoa ja toimii unionin kansalaisten taloudellisten etujen riippumattomana valvojana edistäen toiminnallaan tilivelvollisuutta ja avoimuutta.

VISIO

Riippumaton ja dynaaminen tilintarkastustuomioistuin on tunnettu rehellisyydestään ja puolueettomuudestaan. Sitä arvostetaan ammatillisen osaamisensa ja työnsä laadun ja vaikutusten vuoksi sekä sen tärkeän tuen vuoksi, jota se antaa sidosryhmilleen unionin varojen hallinnoinnin parantamiseksi.

ARVOT

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on sitoutunut toteuttamaan seuraavia arvoja:

RIIPPUMATTOMUUS, REHELLISYYS JA PUOLUEETTOMUUS	KORKEA AMMATILLINEN OSAAMINEN	LISÄARVON LUOMINEN	VANKKA OSAAMINEN JA TEHOAKKUUS
Toimielimen, sen jäsenten ja henkilöstön riippumattomuus, rehellisyys ja puolueettomuus.	Pidetään yllä korkeita ja esimerkillisiä standardeja kaikilla ammatillisilla osa-alueilla.	Laaditaan pitävien havaintojen ja todentavan aineiston pohjalta tarkoituksenmukaisia, oikea-aikaisia ja laadukkaita kertomuksia, jotka vastaavat sidosryhmien tarpeisiin ja välittävät vahvan ja arvovaltaisen viestin.	Tilintarkastustuomioistuimessa arvostetaan yksilöä, kehitetään lahjakkuutta ja palkitaan hyvät suoritukset.
Annetaan sidosryhmille riittäviä tuotoksia ottamatta vastaan ohjeita ulkopuolisilta tahoilta tai alistumatta niiden painostukseen.	Osallistutaan julkisten varojen tarkastuksen kehittämiseen unionissa ja koko maailmassa.	Osallistutaan unionin hallinnoinnin kehittämiseen ja unionin varojen hallinnoinnin vastuullisuuden parantamiseen.	Varmistetaan toimiva viestintä ryhmähengen edistämiseksi. Pyritään mahdollisimman suureen tehokkuuteen työn kaikilla osa-alueilla.

SISÄLLYSLUETTELO

Sivut

4–5	LUKIJALLE
7	KATSAUS VUOTEEN 2010
9–25	TOIMINTAMME
9–22	Kertomukset ja lausunnot
23–25	Yhteistyö muiden ylimpien tarkastuselinten kanssa
26–45	HALLINTOMME
26–27	Kauden 2009–2012 strategian toteuttaminen
28–33	Arviointi tilintarkastustuomioistuimen toiminnasta vuonna 2010
34–39	Tarkastuksen tuki
40–42	Taloudelliset tiedot
43–45	Tarkastus ja tilivelvollisuus

LUKIJALLE

Minulla on ilo esitellä Teille Euroopan tilintarkastustuomioistuimen neljäs vuotuinen toimintakertomus. Tänä vuonna olemme uudistaneet sisältöä jakamalla sen kahteen pääosiin: "toimintamme" ja "hallintomme". Kertomuksessa sovelletaan lisäksi ensimmäistä kertaa kattavaa tulosindikaattorijoukkoa.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuimelle tarjoutui kaksi merkittävää mahdollisuutta vaikuttaa EU:n varojen hallinnoinnin uudistuksesta käytävään keskusteluun. Vuoden alussa tilintarkastustuomioistuin antoi uudelle komissiolle lausunnon EU:n varainhoidon parantamiseen kohdistuvista keskeisistä riskeistä ja haasteista; myöhemmin samana vuonna tilintarkastustuomioistuin antoi lausunnon EU:n talousarvioon sovellettavaa varainhoitoasetusta koskevista komission muutosehdotuksista. Samanaikaisesti tilintarkastustuomioistuin osallistui myös EU:n taloushallinnosta käytävään toimielinten väliseen vuoropuheluun; tilintarkastustuomioistuin painotti, että pysyvään vakauteen tähtäävän mekanismin yhteydessä on tärkeää varmistaa asianmukaiset tarkastukset, tilivelvollisuus ja avoimuus. Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä tilintarkastustuomioistuin on myös velvollinen toimittamaan EU:n talousarvion toteuttamista koskevan vuosikertomuksensa jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille.

Vuonna 2010 tapahtui myös huomattavaa edistystä julkishallinnon tarkastuksen alalla, sillä vuoden aikana hyväksyttiin uudet ylimmille tarkastuselimille tarkoitetut kansainväliset standardit. Tässä kertomuksessa tuodaan esille, kuinka tilintarkastustuomioistuin on viime vuosina osallistunut näiden standardien laadintaan, joita se noudattaa tulevaisuuden tarkastustoimissaan. Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin teki myös jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten kanssa yhteistyötä, jonka tavoitteena oli kehittää innovatiivisia ja yhdenmukaistettuja lähestymistapoja EU-varojen tarkastamiseen. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin osallistui pilot-tihankkeeseen, jonka yhteydessä toimitettiin koordinoituja maatalousmenojen sääntöjen mukaisuuden tarkastuksia Tšekin tasavallan ja Alankomaiden tarkastusvirastojen kanssa.

Vuoden 2010 aikana tilintarkastustuomioistuin sai kahdeksan uutta jäsentä, minkä lisäksi toteutettiin merkittäviä muutoksia, joiden tavoitteena on lujittaa sisäistä hallintoa ja järkevöittää päätöksentekoa. Esimerkkinä mainittakoon seuraava muutos: tilintarkastustuomioistuin otti käyttöön uudet sisäiset säännöt, joiden avulla luotiin jaostoihin perustuva järjestelmä tilintarkastustuomioistuimen kertomusten ja lausuntojen hyväksymistä varten. Järjestelmää käsitellään tarkemmin hallintoa koskevassa osiossa. Osiossa annetaan myös selvitys resursseista, jotka tilintarkastustuomioistuimella oli käytössään vuonna 2010, sekä selvitys toimista, joiden avulla tilintarkastustuomioistuin pyrki

parantamaan toimiensa tehokkuutta ja vaikutavuutta entisestään.

Vuonna 2011 tilintarkastustuomioistuin aikoo jatkaa samojen arvojen soveltamista ja rakentaa toimintansa saavutustensa varaan. Tilintarkastustuomioistuin tuottaa edelleen laadukkaita, riippumattomia ja objektiivisia kertomuksia ja lausuntoja, joilla on vaikutusta EU:n varainhoidon parantamiseen ja tilivelvollisuuden sekä avoimuuden edistämiseen. Tilintarkastustuomioistuin jatkaa Euroopan taloushallinnon tiivistä seurantaa ja tutkii uusia lainsäädäntöehdotuksia, jotka vaikuttavat EU:n varainhoitoon vuoden 2013 jälkeen.

Tilintarkastustuomioistuin on valinnut ja suunnitellut vuoden 2011 työohjelmaan sisällytettävät tarkastustehtävät pitäen keskeisenä periaatteena lisäarvon saavuttamista. Tavoitteenamme on julkaista 45 vuosikertomusta: EU:n talousarvion toteuttamista ja Euroopan kehitysrahastoja koskevat vuosikertomukset sekä erityisvuosikertomukset virastoista sekä muista elimistä. Erityiskertomukset tarjoavat erittäin hyvän mahdollisuuden lisäarvon saavuttamiseen, sillä kertomuksissa keskitytään korkean riskin sisältäviin aloihin ja puututaan kysymyksiin, jotka ovat erityisen olennaisia sidosryhmien kannalta. Tilintarkastustuomioistuin aikoo raportoida EU:n menojen laadusta useilla eri aloilla – rahoitusjärjestelyistä ja pk-yritysten takausjärjestelmästä EU:n rahoittamiin sähköisiä viranomaispalveluita koskeviin hankkeisiin ja maatalouden tilatukijärjestelmään.

Tilintarkastustuomioistuimen valmiudet vuoden 2011 työohjelman toteuttamiseen riippuvat pitkälti sen organisaation tehokkuudesta ja henkilöstön vankasta osaamisesta. Tilintarkastustuomioistuin jatkaa vuosien 2009–2012 strategiansa täytäntöönpanoa ja toivoo alkavansa saavuttaa täysimääräistä hyötyä viimeaikaisista uudistuksistaan – esimerkiksi päätöksentekomenettelyiden järkevöittämisestä. Tilintarkastustuomioistuin pyrkii edelleen ottamaan palvelukseen oikeanlaista henkilöstöä, minimoimaan avoimien toimien määrän ja tukemaan henkilöstönsä ammatillista kehitystä.

Vuonna 2010 saavutettu edistys ei olisi toteutunut ilman koko henkilöstön sitoutumista ja ammatillista osaamista. Haluan kiittää kaikkia kollegoitani siitä, että he ovat sitoutuneet tekemään toimielimestämme unionin kansalaisten taloudellisten etujen tehokkaan riippumattoman valvojan.

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Presidentti

KATSAUS VUOTEEN 2010

TOIMINTAMME

- **vuosikertomukset** EU:n talousarviosta ja Euroopan kehitysrahastosta varainhoitovuodelta 2009
- **40 erityisvuosikertomusta** EU:n eri virastoista ja elimistä varainhoitovuodelta 2009
- **14 erityiskertomusta** lähinnä toiminnantarkastuksen alalta
- **lausunto** EU:n talousarviohallinnon parantamisesta
- **viisi muuta lausuntoa** uudesta tai muutetusta EU-lainsäädännöstä, esimerkiksi ehdotuksesta varainhoitoasetuksen tarkistamiseksi
- laaja-alainen osallistuminen kansainvälisen **julkishallinnon tarkastajien ammattialan** ja yhteisön kehittämiseen, johon sisältyy myös uusien standardien kehittäminen ylimpiä tarkastuselimiä varten
- pilottihanke, johon sisältyi maatalousmenojen sääntöjenmukaisuuteen liittyviä, Tšekin tasavallan ja Alankomaiden tarkastusvirastojen kanssa **koordinoituja tarkastuksia**

HALLINTOMME

- tilintarkastustuomioistuin esitti kattavan joukon **keskeisiä tulosindikaattoreita**, jotka osoittivat, että keskeiset sidosryhmät ovat erittäin tyytyväisiä tilintarkastustuomioistuinten työn laatuun
- tilintarkastustuomioistuin toteutti työjärjestyksensä tarkistuksen, johon sisältyi **jaostojen** perustaminen päätöksenteon järkevöittämistä silmällä pitäen
- palvelukseen otettiin 97 uutta **työntekijää**, minkä seurauksena avoimien toimien osuus pieneni ensimmäistä kertaa alle 5 prosenttiin
- **tehostamisen myötä** vapautuneita tukitoimintojen henkilöstöresursseja siirrettiin edelleen tarkastustyöhön

TOIMINTAMME

KERTOMUKSET JA LAUSUNNOT

Tilintarkastustuomioistuimen kolme tärkeintä tuotosta ovat:

- vuosikertomukset**, jotka sisältävät tiedot tilintarkastusten ja säännönmukaisuuden tarkastusten tuloksista tietyiltä varainhoitovuosilta (sekä erikseen julkaistavat erityisvuosikertomukset Euroopan unionin virastoista ja elimistä)
- erityiskertomukset**, joita julkaistaan useita vuoden mittaan ja joissa kerrotaan tilintarkastustuomioistuimen muiden tarkastusten tuloksista (pääasiassa toiminnantarkastuksia, joissa arvioidaan EU:n varainkäytön taloudellisuutta, tehokkuutta ja vaikuttavuutta tarkastukseen valituilla EU:n tulo- ja menoaloilla), ja
- lausunnot**, joita annetaan varainhoitoon vaikuttavista lainsäädäntöluonnoksista.

Kertomusten ja lausuntojen lukumäärä	2006	2007	2008	2009	2010
Vuosikertomukset (EU:n talousarvio ja EKR:t)	2	2	2	2	2
Erityisvuosikertomukset (EU:n virastot ja elimet)	23	29	29	37	40
Erityiskertomukset	11	9	12	18	14
Lausunnot	8	9	5	1	6

Kertomukset ja lausunnot on julkaistu kokonaisuudessaan tilintarkastustuomioistuimen internetsivustolla (<http://www.eca.europa.eu>).

Vuosikertomukset varainhoitovuodelta 2009

Tilintarkastustuomioistuin toimittaa vuotuisia tilintarkastuksia, jotka kohdistuvat EU:n talousarvioon, Euroopan kehitysrahastoihin sekä EU:n muihin virastoihin ja elimiin. Tilintarkastustuomioistuin esittää tarkastustulokset vuosikertomuksessaan unionin politiikasta päätäville elimille eli Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Tilintarkastustuomioistuin suuntaa huomattavan osan resursseistaan näiden kertomusten laadintaan.

Vuosikertomus EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2009

Vuonna 2010 suurin osa tilintarkastustuomioistuimen tilintarkastustyöstä ja säännönmukaisuuden tarkastuksista kohdistui EU:n talousarvion toteuttamiseen varainhoitovuonna 2009; tilintarkastustuomioistuin laati kuudennentoista tarkastuslausumansa (DAS). Tarkastustyön tulokset esitettiin sidosryhmille tilintarkastustuomioistuimen 9. marraskuuta 2010 julkaisemassa vuosikertomuksessa, joka koski EU:n talousarvion toteuttamista varainhoitovuonna 2009¹.

¹ EUVL C 303, 9.11.2010.

Vuosikertomuksen keskeiset viestit olivat seuraavat:

- Euroopan unionin tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.
- Talousarviomaksuihin liittyvä virhetaso on yhä olennainen kahta menoalaa – talous- ja rahoitusasiat sekä hallintomenot – lukuun ottamatta.
- Tilintarkastustuomioistuin arvioi, että koheesio politiikan menoihin liittyvä todennäköisin virhetaso oli huomattavasti alhaisempi kuin aiempina vuosina. Tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan myös koko talousarvion osalta virhetaso on laskeutunut viime vuosina.
- Komissio on parantanut tietoja, joita se antaa sääntöjenvastaisesti maksettujen määrien takaisinperinnästä ja muista oikaisuista. Tiedot eivät kuitenkaan olleet vielä täysin luotettavia. Komission oikaisuista antamia tietoja ei näin ollen voida mielekkäästi verrata tilintarkastustuomioistuimen arvioimaan virhetasoon.

Tilintarkastustuomioistuin esitti vuosikertomuksessa suosituksia, jotka koskevat **varainhoidon** parantamista lujittamalla hallinnointijärjestelmiä ja yksinkertaistamalla sääntöjä sekä säännöksiä.

Euroopan kehitysrahastoja koskeva vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009

Tilintarkastustuomioistuin julkaisi Euroopan kehitysrahastoja (EKR) koskevan vuosikertomuksensa 9. marraskuuta 2010 samanaikaisesti EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2009 antamansa vuosikertomuksen kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin katsoi, että EKR:jen varainhoitovuoden 2009 tilinpäätös antaa olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot EKR:jen taloudellisesta asemasta ja että EKR:jen toimet ja rahavirrat olivat EKR:hin sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaisia. EKR:jen tulojen virhetaso ei ollut olennainen. EKR:jen sitoumusten ja maksujen virhetaso ei ollut olennainen. Maksuissa ilmeni kuitenkin usein virheitä, jotka eivät ole ilmaistavissa kvantitatiivisesti.

Tilintarkastustuomioistuin arvioi, että valvontajärjestelmillä kyettiin varmistamaan maksujen sääntöjenmukaisuus osittain vaikuttavasti.

Tilintarkastustuomioistuin esitti kertomuksessaan suosituksia esimerkiksi seuraavien, EKR:jen varainhoitoon liittyvien näkökohtien parantamisesta: menoihin kohdistettavien valvontamenettelyjen **kustannustehokkuus**, päättyneisiin hankkeisiin kohdistettava vuotuinen tarkastus sekä **talousarviotuen** käyttö ja seuranta.

EU:n virastoja ja elimiä koskevat erityisvuosikertomukset varainhoitovuodelta 2009

Tilintarkastustuomioistuin julkaisi varainhoitovuodelta 2009 myös 40 erityisvuosikertomusta, jotka koskivat EU:n virastoja ja elimiä; kertomukset julkaistiin joulukuussa 2010².

Euroopan unionin virastot hoitavat monenlaisia tehtäviä useissa eri toimipaikoissa ympäri unionia. Kullakin virastolla on oma toimeksiantonsa ja jokainen virasto vastaa talousarvionsa hallinnoinnista. Tilintarkastustuomioistuin antoi huomautuksia sisältämättömät lausumat kaikista tarkastetuista kohteista Euroopan poliisiakatemiaa ja Euroopan lääkevirastoa lukuun ottamatta. Poliisiakatemiaa ja lääkevirastoa koskevat lausumat sisälsivät huomautuksia, koska hankintamenettelyissä oli puutteita.

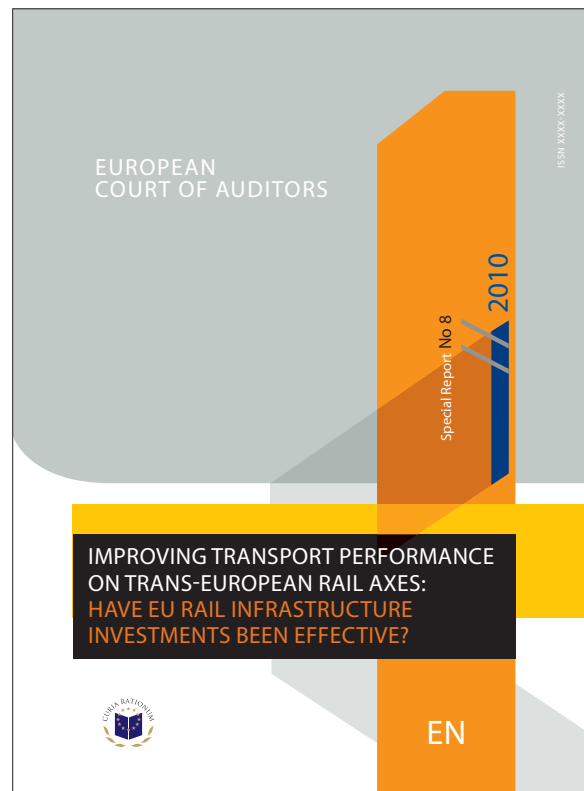
² EUVL C 338, 14.12.2010, ja EUVL C 342, 16.12.2010.

Erityiskertomukset vuonna 2010

Tilintarkastustuomioistuin valitsee ja suunnittelee toiminnantarkastusten ja säännönmukaisuuden tarkastusten tehtävät tavoitteenaan niiden vaikutuksen maksimointi; tehtäviin suunnattavat resurssit pyritään siis hyödyntämään mahdollisimman hyvin. Tarkastusaiheita valitessaan tilintarkastustuomioistuin ottaa huomioon seuraavat näkökohdat:

- tietyillä tulo- tai menoaloilla ilmenevät toimintaan tai säännönmukaisuuteen liittyvät **riskit**
- tulojen tai menojen **suuruus**
- edellisestä tarkastuksesta kulunut **aika**
- sääntely- tai toimintaympäristössä tapahtuvat **muutokset**
- poliittinen tai julkinen **kiinnostavuus**.

Toteutettavat toiminnantarkastukset ja säännönmukaisuuden tarkastukset edellyttävät huolellista suunnittelua ja toteuttamista, jotta niiden avulla saadaan tarvittava todentava aineisto. Ennen kertomuksen julkaisemista tilintarkastustuomioistuin antaa tarkastuskohteilleen mahdollisuuden tutustua tarkastushavaintoihin ja laatia niihin vastaukset. Näin ollen tarkastuksiin kuluu kokonaisuudessaan yleensä yli vuosi.

VALITTUJEN TOIMINNANTARKASTUSTEN TAI SÄÄNNÖNMUKAISUUDEN TARKASTUSTEN KESKEISET VAIHEET

Esiselvitys, jossa määritetään tarkemmin tarkastuksen toteutettavuus.

Yksityiskohtainen suunnittelu, jossa määritetään tavoitteet ja sisältö sekä tarkastukseen sovellettava lähestymistapa ja menetelmät.

Kenttätyö, jonka aikana eri alojen ammattilaisista koostuvat tiimit keräävät todentavaa aineistoa paikan päällä komission keskusyksiköissä sekä jäsen- ja edunsaajavaltioissa.

Havaintojen analysointi ja tosiseikkojen vahvistaminen tarkastuskohteen kanssa.

Alustavan erityiskertomuksen **laadinta**.

Kuulemismenettely tarkastuskohteena olleen EU:n toimielimen kanssa.

Erityiskertomuksen **julkaisu** 22 virallisella kielellä; tarkastuskohteena olleiden EU:n toimielinten vastaukset liitetään kertomukseen.

Tilintarkastustuomioistuin hyväksyi yhteensä **14 erityiskertomusta** vuonna 2010. Tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksissaan **suosituksia** varainhoidon parantamisesta. Suosituksissa ehdotetaan keinoja, joiden avulla tarkastuksessa havaitut puutteet voidaan korjata. Nimenomaan suositustensa avulla tilintarkastustuomioistuin varmistaa tarkastustyönsä vaikuttavuuden.

Tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2010 antamat erityiskertomukset esitetään jäljempänä lyhyesti nykyistä monivuotista rahoituskehystä³ – EU:n monivuotista talousarviota – koskevien otsakkeiden alla. Kertomukset ovat kokonaisuudessaan saatavilla tilintarkastustuomioistuimen internetsivustolla (www.eca.europa.eu) tai EU Bookshop -sivuston kautta.

³ Ilmoitetuissa luvuissa on otettu huomioon kauden 2007–2013 monivuotisen rahoituskehyyksen tarkistukset ja käyvät hinnat (lähde: Euroopan komissio).

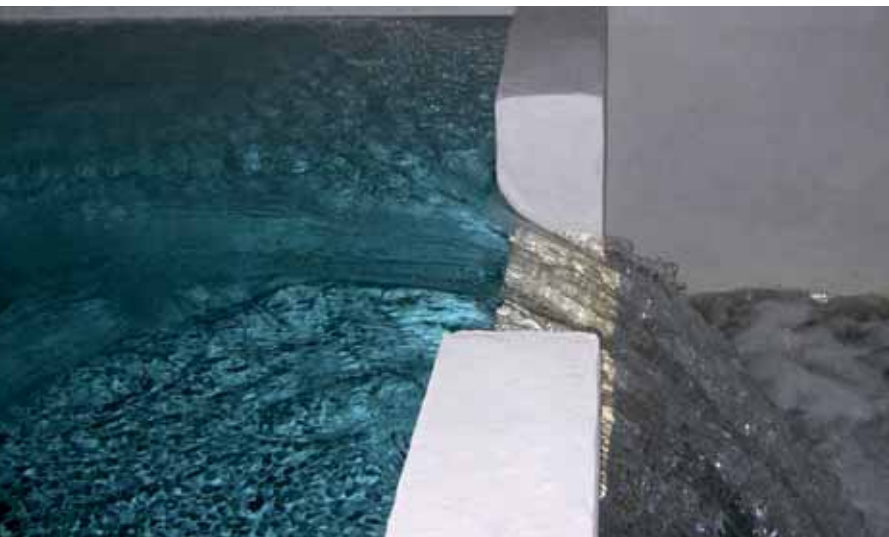
Kestävä kasvu

Kestävä kasvu kattaa kaksi osa-aluetta: kasvua ja työllisyyttä edistävän kilpailukyvyn ja kasvua ja työllisyyttä edistävän koheesion. Kilpailukykyä koskevan osa-alueen yhteydessä rahoitetaan tutkimusta ja teknologista kehittämistä, Euroopan yhteenliittämistä EU:n verkkojen avulla, yleissivistävää ja ammatillista koulutusta, kilpailukyvyn edistämistä täysin yhdentyneillä yhtenäismarkkinoilla, sosiaalipoliittista toimintasuunnitelmaa sekä ydinlaitosten käytöstäpoistotoimia. EU:n määrärahat kasvua ja työllisyyttä edistävään kilpailukykyyn ovat kaudella 2007–2013 yhteensä 89,4 miljardia euroa, joka on 9,2 prosenttia kauden kokonaismäärärahoista. Määrärahoista lähes kaksi kolmasosaa käytetään tutkimukseen ja kehittämiseen.

Kasvua ja työllisyyttä edistävä koheesio liittyy lähinnä koheesiopolitiikkaan, jota toteutetaan määrättyjä toiminta-aloja kattavien rahastojen avulla; rahastoista voidaan mainita esimerkkeinä Euroopan sosiaalirahasto, koheesiorahasto sekä Euroopan aluekehitysrahasto. Määrärahat käytetään komission ja jäsenvaltioiden yhteistyössä toteuttaman hallinnoinnin puitteissa. EU:n koheesiomäärärahat kaudelle 2007–2013 ovat 348,4 miljardia euroa (35,7 prosenttia kokonaismäärärahoista).

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin antoi seuraavat erityiskertomukset tältä alalta:

- Valmisteleviin tutkimuksiin ja uusien infrastruktuurien rakentamiseen liittyvien tukijärjestelmien vaikuttavuus (erityiskertomus nro 2/2010) – Valmisteleviin tutkimuksiin liittyvillä hankkeilla testataan mahdollisten tulevien tutkimusvälineistöjen toteutettavuutta ja uusien infrastruktuurien rakentamisen tukijärjestelmällä edistetään uusien tai parannettujen infrastruktuurien kehittämistä. Tarkastuksessa arvioitiin, edistivätkö nämä järjestelmät vaikuttavalla tavalla tutkimuksen kuudennen puiteohjelman (2002–2006) tutkimusinfrastruktuuritoimien tavoitteiden saavuttamista.
- Vaikutustenarviointi EU-toimielimissä: Tukevatko vaikutustenarviointit päätöksentekoa EU:n toimielimissä? (erityiskertomus nro 3/2010) – Vaikutustenarviointi on yksi kulmakivistä sääntelyn parantamiseen tähtäävässä toiminnassa, jonka avulla EU:n lainsäädäntöehdotuksia pyritään parantamaan ja yksinkertaistamaan. Tarkastuksessa tutkittiin, ovatko komission vaikutustenarviointit tukeneet EU:n toimielinten päätöksentekoa vaikuttavalla tavalla. Kertomuksen havainnot koskevat myös muita talousarvioaloja.

- Onko Leonardo da Vinci -ohjelman liikkuvuustoimet suunniteltu ja hallinnoidaanko niitä siten, että niiden avulla todennäköisesti saadaan vaikuttavia tuloksia? (erityiskertomus nro 4/2010) – Leonardo da Vinci -ohjelman liikkuvuushankkeiden avulla koulutustoimintaan osallistuvat organisaatiot voivat lähettää osallistujia opintojaksoille muihin Euroopan maihin – järjestelmä kuuluu elinikäistä oppimista koskevaan integroituun ohjelmaan. Tarkastuksessa arvioitiin järjestelmän suunnittelua ja hallinnointia komissiossa ja kansallisissa elimissä; tarkoituksena oli tutkia, tuottavatko liikkuvuustoimet todennäköisesti vaikuttavia tuloksia.
- Euroopan laajuisen rautatieliikenteen tehokkuuden parantaminen: Ovatko EU:n investoinnit rautateiden infrastruktuuriin olleet vaikuttavia? (erityiskertomus nro 8/2010) (ks. laatikko "katsaus toiminnantarkastukseen")
- Käytetäänkö kotitalouksien vesihuoltoon kohdennetut EU:n rakennetoimimenot parhaalla mahdollisella tavalla? (erityiskertomus nro 9/2010) – Ohjelmakaudella 2000–2006 myönnettiin koheesiorahastosta ja Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitustukea yhteensä yli 4 miljardia euroa hankkeisiin, jotka koskivat kotitalouksien vedenjakelua. Tilintarkastustuomioistuon arvioi, onko vesihuoltoon tarkoitettuja varoja käytetty vaikuttavasti siten, että tarpeisiin on kyetty vastaamaan esimerkiksi parantamalla veden saatavuutta, laajentamalla vesihuollon piiriin kuuluvaa väestöä sekä tehostamalla järjestelmiä ja parantamalla palvelun laatua.

KATSAUS TOIMINNANTARKASTUKSEEN

EUROOPAN LAAJUISEN RAUTATIELIIKENTEN TEHOKKUUDEN
PARANTAMINEN: OVATKO EU:N INVESTOINNIT RAUTATEIDEN INFRASTRUKTUURIIN
OLLEET VAIKUTTAVIA? (ERITYISKERTOMUS NRO 8/2010)

Tarkastus keskittyi rautateiden infrastruktuuriin suunnattuun EU:n osarahoitukseen. Tarkastuksessa tutkittiin rahoituksen **vaikuttavuutta** Euroopan laajuisten rautatiereittien toiminnan tehostumisen kannalta. Tilintarkastustuomioistuimien totesi, että tiettyjä toimia voitaisiin yhä toteuttaa, jotta EU:n rahoille saataisiin parempi vastine, mutta EU:n rahoitus on kuitenkin edistänyt uusien mahdollisuuksien luomista Euroopan laajuiselle rautatieliikenteelle. Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevat suuntaviivat on määrä tarkistaa vuonna 2011, joten tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen ajoitus oli erityisen onnistunut.

Tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaan komission olisi:

- tehtävä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja rautatiealan laitosten kanssa, jotta saadaan yksilöityä sellaiset Euroopan laajuiset liikennekäytävät, joille on huomattavaa kysyntää; tarvittaessa on lujitettava tietämystä ja analyttistä pohjaa
- tutkittava mahdollisuutta painottaa enemmän raja-alueiden rautatieliikenteen käytännön ongelmien vähentämistä
- kannustettava ja helpotettava yhteistyötä jäsenvaltioiden rautatiealan laitosten välillä, jotta ne voivat laatia yhdessä kehityssuunnitelmia ja hakea yhteisiä ratkaisuja käytännön ongelmiin.

Tarkastustiimin vetäjän Gareth Robertsin mukaan tarkastus asetti tiimille tiettyjä haasteita, sillä tiimi joutui omaksumaan hyvin nopeasti Euroopan rautatieverkostossa vallitsevat realiteetit. Roberts totesi, että tiimi näki tarkastuksen aikana onnistuneita esimerkkejä upeasti toimivista nykyaikaisista rautateistä, mutta toisaalta myös rautatieverkoston osia, jotka tuntuivat olevan peräisin kaukaa menneisyydestä. Robertsin mukaan tiimistä oli kiintoisaa nähdä, kuinka Euroopan rautatieverkosto on muuttumassa erillisistä kansallisista järjestelmistä yhtenäiseksi verkostoksi. Tarkastukseen osallistui enimmillään kymmenen tarkastajaa, koska tarkastuksen yhteydessä oli katettava lukuisia eri kieliä.

Saksassa ja Itävallassa tarkastusta johtanut tarkastaja Andrej Minarovič totesi innostuneensa tarkastuksesta niin paljon, että hänestä on tullut innokas rautatiealan harrastaja. Fernando Pascual Gil tunnettiin tiimissä ”myyränä”, sillä hän vietti tarkastuksen vuoksi aikaa Alppien ja Pyreneiden rautatietunneleissa.

Tarkastustiimi teki käynnin kahdeksaan jäsenvaltioon ja arvioi 21 sellaisen rautatiealan hankkeen vaikutusta Euroopan laajuiseen rautatie-liikenteeseen, joita Euroopan unioni oli osarahoittanut Euroopan laajuisten verkkojen ja koheesiopolitiikan avulla. Tarkastustyöhön kuului hankkeisiin tutustumista paikan päällä – etenkin rajanylitysalueilla. Tarkastuksia toimittaessaan tarkastajat päätyivät matkustamaan tavarajunissa halki Alppien ja tutkimaan maan syvyyksissä

laajojen tunneleiden rakentamista. Nämä tarkastuskäynnit osoittautuivat arvokkaaksi täydennykseksi yleiskuvalle, joka saatiin käymällä läpi raportteja, haastattelemalla rautatiealan henkilöstöä ja suorittamalla tavanomaisia taloudellisia analyysyjä.

Luonnonvarojen suojele ja hallinta

EU:lla on laaja-alainen pätevyys ja poliittinen vastuu maatalouden ja maaseudun kehittämisen, kalastuksen sekä ympäristön aloilla, joihin suunnattavat määrärahat ovat 413 miljardia euroa kaudella 2007–2013. Kolme neljäsosaa määrärahoista käytetään maatalousmarkkinoihin ja viljelijöille maksettaviin suoriin tukiin. Maksut rahoitetaan Euroopan maatalouden tukirahastosta, joka on yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ”ensimmäinen pilari”. Yli viidennes menoista suunnataan maatalouden kehittämistä koskevaan EU:n tukeen, jota rahoitetaan YMP:n toisen pilarin muodostavasta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta. Komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat maatalouden ja maaseudun kehittämisen alaa yhteistyössä.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin antoi seuraavat erityiskertomukset tältä alalta:

- Leader-lähestymistavan sisällyttäminen maaseudun kehittämiseen (erityiskertomus nro 5/2010) – Leader on alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa, jolla toteutetaan maaseudun kehittämisselitykkaa paikallisen tason kumppanuuksien kautta. Tarkastuksessa arvioitiin, onko Leader-lähestymistapaa pantu täytäntöön tavalla, joka tuo enemmän lisäarvoa kuin perinteinen ylhäältä alaspäin suuntautuva täytäntöönpanotapa ja samalla minimoi varainhoitoon kohdistuvat riskit.
- Onko sokerimarkkinauudistuksen pää-tavoitteet saavutettu? (erityiskertomus nro 6/2010) – EU käynnisti suuren sokeri-alan uudistuksen vuonna 2006. Uudistuksen tavoitteena oli varmistaa EU:n sokeriteollisuuden kilpailukyky, vakauttaa markkinoita ja taata sokeritoimitusten saatavuus ja myötävaikuttaa siihen, että maatalousväestöllä olisi kohtuullinen elintaso. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti, kuinka uudistus on pantu täytäntöön ja missä määrin sen tavoitteet on saavutettu.
- Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyä koskeva tarkastus (erityiskertomus nro 7/2010) – Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn kautta komissio päättää lopullisesti, hyväksyykö se maatalousmenot, jotka on pantu täytäntöön jäsenvaltioiden kanssa yhdessä tapahtuvan hallinnoinnin alaisuudessa (54 miljardia euroa vuonna 2008). Tarkastuksessa selvitettiin, saavutettiinkö menettelyn tavoitteet ja pystyivätkö komissio ja muut sidosryhmät saamaan tarvitsemansa tiedot tilien oikeellisuuden ja maatalousalan maksujen sääntöjenmukaisuuden osalta.

- Unionin syrjäisimpien alueiden ja Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavat maatalousalan erityistoimenpiteet (erityiskertomus nro 10/2010) – Unionin syrjäisimpien alueiden ja Egeanmeren pienten saarten rakenteellisen, sosiaalisen ja taloudellisen tilanteen huomioon ottavat maatalousalan toimenpiteet uudistettiin vuonna 2006. Uudistuksen tavoitteena oli lisätä alueellista osallistumista ja päätöksen teon joustavuutta. Tarkastuksessa arvioitiin erityistoimenpiteiden vaikuttavuutta uudistuksen toteuttamisen jälkeen.
- Tuontilihaan kohdistettavien eläinlääkinnällisten tarkastusten hallinnointi komissiossa vuonna 2004 toteutettujen hygienialainsäädännön uudistusten jälkeen (erityiskertomus nro 14/2010) – Tuontituotteisiin kohdistettavat eläinlääkinnälliset tarkastukset ovat tärkeä osa EU:n elintarviketurvallisuuspolitiikkaa, jonka avulla voidaan osaltaan estää epidemioiden puhkeamisesta ja terveyskriiseistä mahdollisesti aiheutuvat erittäin korkeat kustannukset EU:n talousarvioon. Tarkastuksessa tutkittiin, kuinka komissio valvoo raja-aseilla toteutettavia EU:n eläinlääkinnällisiä tarkastuksia, jotka otettiin käyttöön osana uudistuksista koostuvaa ”hygieniapakettia”, joka tuli voimaan vuonna 2006.

EU maailmanlaajuisena toimijana

EU:n toimet ulkosuhteiden alalla keskittyvät laajentumisasioiden lisäksi kolmeen päätavoitteeseen: vakauden, turvallisuuden ja vaurauden luominen EU:n naapurialueille (”EU ja sen naapurisuuspolitiikka”), aktiivinen toiminta kestävän kehityksen tukemiseksi kansainvälisellä tasolla (”EU kestävän kehityksen alan toimijana”), maailmanlaajuisen poliittisen ohjauksjärjestelmän edistäminen sekä strategisen ja siviiliväestön turvallisuuden varmistaminen (”EU globaalina toimijana”). EU suuntasi näiden tavoitteiden saavuttamiseen 55,9 miljardia euroa kaudelle 2007–2013; osuus on 5,7 prosenttia kaikista talousarviomäärärahoista. Suurinta osaa menoista hallinnoi komissio joko suoraan tai edustustojensa avulla. Osaa varoista hallinnoidaan myös yhteistyössä kansainvälisten organisaatioiden kanssa.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin antoi seuraavat erityiskertomukset tältä alalta:

- Miten komissio on hallinnoinut suoraa talousarviotukea Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioissa sekä Latinalaisen Amerikan ja Aasian maissa? (erityiskertomus nro 11/2010) – Useat kehitysavun antajat pitävät komission tavoin suoraa talousarviotukea yleensä tehokkaimpana tuen antamisen muotona. Tarkastuksessa arvioitiin, hallinnoiko komissio vaikuttavasti suoran talousarviotuen ohjelmiaan Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioissa sekä Latinalaisen Amerikan ja Aasian maissa.

- EU:n kehitysapu perusopetukseen Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja Etelä-Aasiassa (erityiskertomus nro 12/2010) – EU ja koko avunantajamaiden kansainvälinen yhteisö ovat sitoutuneet Koulutusta kaikille (EFA) -liikkeen kautta ja vuosituhannen kehitystavoitteiden muodossa tukemaan ensimmäisen asteen opetuksen takaamista kaikille lapsille, sukupuolten epätasa-arvon poistamista ja koulutuksen laadun parantamista. Tarkastuksessa arvioitiin, oliko EU:n kehitysavulla autettu saavuttamaan näitä tavoitteita Saharan eteläpuolisessa Afrikassa ja Etelä-Aasiassa ja hallinnoiko komissio hyvin tukitoimenpiteitään.
- Onnistuiko eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden välineen käynnistäminen ja saavutetaanko välineen avulla tuloksia Etelä-Kaukasiassa (Armeniassa, Azerbaidžanissa ja Georgiassa)? (erityiskertomus nro 13/2010) – Eurooppalainen naapurisuuden ja kumppanuuden väline on toimintakehys, jonka avulla suunnitellaan ja annetaan apua kumppanivaltioille ja -alueille. Kolmelle Etelä-Kaukasian maalle on vuodesta 2007 alkaen suunnattu yhteensä yli 311 miljoonaa euroa. Tarkastuksessa arvioitiin, onnistuiko uuden ENPI-välineen käynnistäminen asianomaisissa maissa ja saavutettiin välineen avulla tuloksia.

Tulot

Euroopan unionin talousarviota rahoitetaan lähinnä omien varojen ja muiden tulojen avulla. Perinteisten omien varojen – lähinnä tullien – osuus kokonaistuloista on noin 12 prosenttia; myös alv:oon perustuvien omien varojen osuus on 12 prosenttia. Suurin osa EU:n omista varoista (70 prosenttia) on bruttokansantuloon perustuvia omia varoja; ne ovat tasapainottavia varoja, joiden avulla varmistetaan, että talousarvio on aina tasapainossa.

Tilintarkastustuomioistuin antoi vuonna 2010 seuraavan erityiskertomuksen:

- Yksinkertaistetut tullimenettelyt (nro 1/2010) – Toimijoilla, joilla on lupa käyttää yksinkertaistettuja menettelyjä, on etuna se, että tuontituotteiden tulliselvitysprosessi on nopeampi ja EU:n talousarvion tulonlähteisiin kuuluvien tullien maksujärjestelmä yksinkertaisempi. Tarkastuksessa arvioitiin komission ja jäsenvaltioiden soveltaman sääntelykehityksen ja valvonnan lähestymistavan vaikuttavuutta.

Vuonna 2010 annetut lausunnot

Tilintarkastustuomioistuin osallistuu EU:n varainhoidon parantamiseen myös antamalla lausuntoja uusista lainsäädäntöehdotuksista tai lainsäädännön tarkistamisehdotuksista, joilla on taloudellista vaikutusta. Lainsäädäntöviranomaiset – Euroopan parlamentti ja neuvosto – käyttävät tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja työssään. Lausuntoja annetaan myös muilta aihealueilta muiden EU:n toimielinten pyynnöstä tai tilintarkastustuomioistuimen omasta aloitteesta.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin antoi **kuusi lausuntoa**.

Tilintarkastustuomioistuin antoi ensimmäisen lausunnon (nro 1/2010) omasta aloitteestaan; lausunnon otsikkona oli ”Euroopan unionin talousarviohallinnon parantaminen: riskit ja haasteet”. Tilintarkastustuomioistuin laati lausunnon uudelle komissiolle tavoitteenaan tukea komission toimia, jotka tähtäävät sääntöjenvastaisten menojen osuuden pienentämiseen entisestään ja EU:n menojen laadun parantamiseen; tilintarkastustuomioistuin pitää näitä osa-alueita ensisijaisen tärkeinä. Lausunnossa esitetään periaatteet ja painopistealueet, jotka komission olisi otettava huomioon suunnitlessaan uusia tai tarkistaessaan olemassa olevia meno-ohjelmia ja järjestelmiä.

Viisi muuta lausuntoa koskivat seuraavia aihealueita:

- SESAR-yhteisyrityksen varainhoitoa koskevat säännöt (nro 2/2010)
- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 muuttamisesta (nro 3/2010)
- asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 muuttamiseksi Euroopan ulkosuhdehallinnon osalta (nro 4/2010)
- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja näiden yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen muuttamisesta (nro 5/2010)
- ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta (nro 6/2010)

VARAINHOITOASETUKSEN TARKISTUS – TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN NÄKEMYS

Lausunto nro 6/2010 käsittelee komission antamaa varainhoitoasetuksen huomattavaa tarkistusehdotusta. Varainhoitoasetus sääntelee tapaa, jolla EU:n määrärahat kerätään, käytetään ja selvitetään.

Tilintarkastustuomioistuimen lausunnossa käydään komission ehdotus kattavasti läpi. Lausunnon tarkoituksena on tukea parlamenttia ja neuvostoa niiden arvioidessa, edistävätkö komission ehdotukset todennäköisesti eurooppalaisten veronmaksajien unionin käyttöön uskomien varojen moitteetonta hoitoa. Lausuntonsa nro 1/2010 (ks. edellä) viesteihin viitaten tilintarkastustuomioistuin korostaa myös, että EU:n varainkäytön laadun parantaminen edellyttää yksinkertaisempaa ja parempaa lainsäädäntöä EU:n talousarvion yksittäisillä menoaloilla; lisäksi on toteutettava muita toimia, joiden avulla tuetaan, kannustetaan ja vaaditaan vakaita toimia komissiossa ja muissa toimielimissä sekä jäsenvaltioissa toimivilta varojen hallinnoijilta.

YHTEISTYÖ MUIDEN YLIMPIEN TARKASTUSELINTEN KANSSA

Tilintarkastustuomioistuin tekee muiden ylimpien tarkastuselinten kanssa yhteistyötä, jonka tavoitteena on kehittää julkishallinnon tarkastusta Euroopan unionissa ja maailmanlaajuisesti. Yhteistyön avulla kehitetään innovatiivisia ja yhdenmukaisia lähestymistapoja EU-varojen tarkastukseen sekä uusia kansainvälisiä standardeja kaikille ylimmille tarkastuselimille.

Tilintarkastustuomioistuimen yhteistyö muiden ylimpien tarkastuselinten kanssa perustuu seuraaviin toimintoihin:

- EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten yhteyskomitea
- EU:n ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden ylimpien tarkastuselinten verkosto
- muut ammattifoorumit (esimerkiksi INTOSAI ja EUROSAI).

Yhteyskomitea

Perustamissopimuksessa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin ja kansalliset tilintarkastuselimet toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen. Tilintarkastustuomioistuin tekee aktiivista yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten kanssa **yhteyskomitean** avulla. Yhteyskomiteaan osallistuvat jäsenvaltioiden ylimpien tarkastuselinten pääjohtajat ja tilintarkastustuomioistuimen presidentti, ja se kokoontuu vuosittain. Komitea edistää yhteistyötä sekä EU-varojen tarkastamisen ja muiden EU-asioiden alan ammatillisten tietämyksen ja kokemusten vaihtoa. Jatkuvia yhteyksiä pitävät yllä kunkin tarkastuselimien nimittämät yhdyshenkilöt. Yhteisiä kantoja ja käytäntöjä valmistelemaan on perustettu työryhmiä.

Lokakuussa 2010 tilintarkastustuomioistuin isännöi **yhteyskomitean** vuotuista **kokousta** Luxemburgissa; kokouksen puheenjohtajana toimi Ranskan ylin tarkastuselin. Kokouksessa keskityttiin lähinnä seminaariin, joka koski kansallisten parlamenttien asemaa Lissabonin sopimuksen hyväksymisen jälkeen.

Tilintarkastustuomioistuin osallistui vuonna 2010 aktiivisesti yhteyskomitean perustamien **työryhmien** työskentelyyn. Tilintarkastustuomioistuin toimi puheenjohtajana työryhmässä, jonka tarkoituksena oli kehittää yhteiset tarkastusstandardit ja vertailukelpoiset tarkastuskriteerit, jotka perustuvat kansainvälisesti tunnustettuihin ja EU:n toimintaympäristöön sovitettuihin tarkastusstandardeihin. Työryhmä saattoi työnsä päätökseen vuonna 2010.

Tilintarkastustuomioistuin käynnisti vuonna 2010 pilottihankkeen, jonka yhteydessä toteutetaan Tšekin tasavallan ja Alankomaiden ylimpien tarkastuselinten kanssa **koordinoituja säännönmukaisuuden tarkastuksia** EU:n maatalousmenojen alalla. Pilottihanke saadaan päätökseen vuonna 2011.

Ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden ylimpien tarkastuselinten verkosto

Tilintarkastustuomioistuin osallistui aktiivisesti ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden (Turkki, Kroatia, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Islanti, Montenegro, Albania, Bosnia ja Hertsegovina sekä Serbia)⁴ ylimpien tarkastuselinten verkoston kokouksiin, jotka järjestetään samanaikaisesti yhteyskomitean kokousten kanssa.

Verkostoon liittyi vuonna 2010 kaksi uutta jäsentä – Islanti ja Serbia. Verkoston pääavoitteena on edistää tarkastustoimia – etenkin uusien tarkastusmenetelmien ja -tekniikoiden soveltamista kansainvälisten standardien ja parhaiden EU-käytäntöjen mukaisesti.

⁴ Tilanne helmikuussa 2011.

Muu yhteistyö

Tilintarkastustuomioistuin jatkoi aktiivista toimintaansa kansainvälisten tarkastusstandardien ja käytäntöjen parantamiseksi osallistumalla julkisten tarkastuselinten järjestön työskentelyyn kansainvälisellä tasolla (INTOSAI⁵) ja Euroopan alueellisessa ryhmässä (EUROSAI).

Tilintarkastustuomioistuimen delegaatio osallistui **kahdenteenkymmenenteen INCOSAIn kokoukseen**, joka järjestettiin 22.–27. marraskuuta 2010 Etelä-Afrikassa; kokouksessa käsiteltiin ylimpien tarkastuselinten arvoa ja etuja sekä ympäristöalaan liittyviä tarkastuksia ja kestäväää kehitystä; kokouksessa myös hyväksyttiin virallisesti uudet ylimpien tarkastuselinten kansainväliset standardit (ISSAI).

⁵ International Organisation of Supreme Audit Institutions (ylimpien tarkastuselinten kansainvälinen järjestö).

UUDET YLIMPIEN TARKASTUSELINTEN KANSAINVÄLISET STANDARDIT (ISSAI)

Etelä-Afrikassa kokoontuneessa kahdennessakymmenessä INCOSAIn kokouksessa hyväksyttiin yli 40 uutta ylimpien tarkastuselinten kansainvälistä standardia, mikä merkitsee huomattavaa edistysaskelta ammattikunnalle. INTOSAIIlla on nyt ensimmäistä kertaa kattavat kansainvälisten tarkastusstandardien muodostamat puitteet. Puitteisiin lukeutuvat ylimpien tarkastuselinten peruseriaatteet muodostavat standardit, ylimpien tarkastuselinten asianmukaisen toiminnan edellytykset, tarkastuseriaatteet sekä tarkastusohjeet.

Uudet standardit muodostavat kaikille julkisen sektorin tarkastuksille viitekehyksen, jonka avulla ylimmät tarkastuselimet voivat arvioida omaa toimintaansa. Tilintarkastustuomioistuin osallistui merkittävästi standardien kehittämiseen etenkin osallistumalla aktiivisesti tilintarkastuksia, säännönmukaisuuden tarkastuksia ja toiminnantarkastuksia käsittelevien alakomiteoiden toimintaan.

Tilintarkastustuomioistuimesta tuli INTOSAln täysimääräinen jäsen vuonna 2004, mistä lähtien se on **osallistunut aktiivisesti** tarkastus-alaa käsittelevien alakomiteoiden toimintaan. Tilintarkastustuomioistuin on myös tuonut panoksensa alakomiteoiden toimintaan ajamalla parhaiden käytäntöjen ja laadunvarmennuksen edistämistä vapaaehtoisten vertaisarviontien avulla; tilintarkastustuomioistuin on edistänyt myös valmiuksien parantamiseen tähtäävien toimien lisäämistä INTOSAln jäsenten keskuudessa.

Tilintarkastustuomioistuin on johtanut vuodesta 2008 lähtien INTOSAln työryhmää, joka käsittelee **suuronnettomuuksien yhteydessä annettavaan apuun** liittyviä tilivelvollisuuskysymyksiä ja tarkastuksia. Työryhmän päätavoitteena on laatia ohjeita sekä yksilöidä ja levittää hyviä käytäntöjä suuronnettomuuksien yhteydessä annettavaan apuun liittyvissä tilivelvollisuuskysymyksissä; toiminta keskittyy sidosryhmille (monenväliset toimijat, tukijärjestöt, valtiot ja yksityiset tarkastajat) ohjattuihin toimintoihin. Työryhmän väliraportti toimitettiin INTOSAln kongressille marraskuussa 2010.

Tilintarkastustuomioistuin osallistui vuonna 2010 myös **maailmanlaajuista rahoituskriisiä** käsittelevän INTOSAln työryhmän toimintaan.

Tilintarkastustuomioistuin osallistuu ympäristö-alan tarkastusta ja IT-alaa käsitteleviin EUROSAln työryhmiin ja toimii myös EUROSAln koulutuskomiteassa. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin osallistui seitsemännessä EUROSAl-kokouksessa vuonna 2008 perustettuun työryhmään, jonka tehtävänä on laatia hyviä käytäntöjä koskeva opaskirja; opaskirjan tarkoituksena on edistää laatua ylimmissä tarkastuselimissä. Tilintarkastustuomioistuin toimii myös EUROSAln tarkastajana.

HALLINTOMME

KAUDEN 2009–2012 STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Tilintarkastustuomioistuin on viime vuosina sitoutunut sisäiseen uudistusprosessiin, joka käynnistyi tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten hallinnointikehykseen kohdistetun itsearvioinnin ja vuonna 2008 toteutetun vertaisarvioinnin seurauksena. Tilintarkastustuomioistuin laati näiden tavoitteiden perusteella strategian vuosille 2009–2012⁶; strategian avulla pyritään puuttumaan aloihin, joilla parannukset on todettu tarpeellisiksi. Strategian yhteydessä kaudelle on asetettu seuraavat yleistavoitteet:

- maksimoida tarkastusten kokonaisvaikutus
- tehostaa toimintaa optimaalisella resurssien käytöllä.

Monet strategian keskeisistä toimista on toteutettu. Loput toimet toteutetaan vuosina 2011 ja 2012. Vuoden 2010 keskeiset saavutukset olivat seuraavat:

- toiminnantarkastuksia koskeva tavoite (12–15 tarkastuskertomusta vuodessa) saavutettiin
- uusia tuotteita kehitettiin – laadittiin uudelle komissiolle riskejä ja haasteita koskeva asiakirja (lausunto nro 1/2010) ja otettiin käyttöön uusi järjestelmä, jonka avulla tilintarkastustuomioistuimen suositusten perusteella toteutetusta seurannasta raportoidaan vuodesta 2012 alkaen
- tilintarkastustuomioistuimen sisäiset säännöt tarkistettiin päätöksenteon järjestyksessä (jaostojen perustaminen) ja hallinnon lujittamista silmällä pitäen
- laadittiin kattava joukko tulosindikaattoreita
- EU:n talousarvion toteuttamista koskevaan vuotuisen tarkastukseen (DAS-tarkastus) sovellettavan lähestymistavan kehittämistä jatkettiin ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla toimineen sisäisen mietintäryhmän esittämien suositusten perusteella
- tukitoiminnoista siirrettiin virkoja tarkastustoimintaan.

⁶ Vuosien 2009–2012 tarkastusstrategia on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen internetsivustolla.

UUDET SISÄISET SÄÄNNÖT JAOSTOJEN PERUSTAMISESTA

Tilintarkastustuomioistuimen uudistusprosessin keskeisiin suosituksiin lukeutui se, että tilintarkastustuomioistuimen pitäisi panna täytäntöön perustamissopimuksen 287 artiklan 4 kohtaan sisältyvä vaihtoehto, jonka mukaan jaostot hyväksyvät tietyn tyyppiset kertomukset ja lausunnot siten, että kollegiaalisuus kuitenkin säilyy.

Jaostot perustettiin 1. kesäkuuta 2010 neuvoston hyväksyttyä tarvittavat muutokset tilintarkastustuomioistuimen työjärjestykseen. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenistä koostuvat jaostot hyväksyvät erityiskertomukset, erityisvuosikertomukset ja lainsäädäntöluonnoksista laadittavat lausunnot. Aiemmin kertomusten ja lausuntojen hyväksymisestä vastasi koko kollegio; tätä menettelyä noudatetaan yhä EU:n talousarviota ja EKR:ja koskevien vuosikertomusten tapauksessa.

Suurin osa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksista hyväksytään nyt jaostoissa, mutta ne voivat antaa asiakirjat tilintarkastustuomioistuimen hyväksyttäväksi. Kaikki jäsenet voivat osallistua ilman äänioikeutta sellaisten jaostojen kokouksiin, joihin heitä ei ole nimitetty.

Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet

ARVIOINTI TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN TOIMINNASTA VUONNA 2010

Tilintarkastustuomioistuin on vuodesta 2008 alkaen kehittänyt joukon keskeisiä tulosindikaattoreita, joiden tarkoituksena on:

- informoida **hallintoa** siitä, kuinka kauden 2009–2012 tavoitteiden saavuttaminen edistyy
- tukea **päätöksentekoa**
- tarjota tilintarkastustuomioistuimen **sidosryhmille** tietoa toiminnan tuloksellisuudesta.

Tulosindikaattoreiden tarkoituksena on arvioida seuraavien tekijöiden keskeisiä osa-alueita:

- tilintarkastustuomioistuimen työn **laatu ja vaikutus** siten, että keskeisten sidosryhmien näkemyksiin kiinnitetään erityistä huomiota
- tilintarkastustuomioistuimen resurssien käytön **tehokkuus ja vaikuttavuus**.

Kattava joukko indikaattoreita oli ensimmäistä kertaa käytettävissä vuonna 2010, joten tulevaisuudessa tapahtuvaa edistystä voidaan arvioida vuoden 2010 aikana saavutettujen tulosten perusteella. Tilintarkastustuomioistuimen keskeisten tulosindikaattoreiden vuoden 2010 osalta ilmentämät tulokset ovat erittäin kannustavia etenkin työn laadun ja vaikutusten osalta. Ennen kaikkea indikaattorit luovat hyvän perustan sen yksilöinnille, millä aloilla edistys on tarpeen; lisäksi kyetään määrittämään, mihin kysymyksiin on puututtava tulevan tulostason parantamista silmällä pitäen.

Tilintarkastustuomioistuimen työn laatu ja vaikutus

Tilintarkastustuomioistuin hyödyntää kertomustensa laadun ja vaikutusten määrittämisessä sidosryhmien laatimia arviointeja, asiantuntija-arviointeja sekä esittämiensä suositusten seurantaa.

Sidosryhmien arviointi

Tilintarkastustuomioistuin pyysi kertomustensa pääasiallisia käyttäjiä (Euroopan parlamentin talousarvion valvontavaliokunta ja neuvoston budjettikomitea) ja keskeisiä tarkastuskohteita (lähinnä Euroopan komission henkilöstö) arvioimaan vuonna 2009 julkaistujen tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomusten (yleinen talousarvio ja EKR:ot) ja erityiskertomusten laatua ja vaikutusta kyselytutkimuksen avulla. Vastajat käyttivät viisitasoista arviointiasteikkoa (1 – erittäin heikko, 2 – heikko, 3 – riittävä, 4 – hyvä, 5 – erittäin hyvä).

	2010	Tavoite
Pääasiallisen käyttäjän arvio tilintarkastustuomioistuimen kertomusten laadusta ja vaikutuksesta	4,2	≥ 4
Tarkastuskohteen arvio tilintarkastustuomioistuimen toimittaman tarkastuksen laadusta ja vaikutuksesta	3,7	≥ 4

Tulos osoittaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomusten pääasialliset käyttäjät pitivät kertomuksia keskimäärin "hyvinä". Tilintarkastustuomioistuin pyrkii siihen, että tulostaso pysyy ennallaan tai jopa paranee.

Asiantuntija-arviot

Kaksi ulkopuolista tahoa on tarkistanut vuosina 2009 ja 2010 julkaistuista tilintarkastustuomioistuimen kertomuksista poimitun otoksen kertomusten sisällön ja esitystavan osalta. Tarkistajat arvioivat kummaltakin vuodelta kahdeksan erityiskertomusta ja yleistä talousarviota sekä Euroopan kehitysrahastoja koskevat vuosikertomukset eri laatu- ja näkökohtien osalta nelitasoisen arviointiasteikon avulla; asteikko vaihteli "huomattavan heikosta" (1) "korkeatasoiseen" (4).

	2010	Tavoite
Ulkopuolisten asiantuntijoiden tarkistuksiin perustuva näkemys tilintarkastustuomioistuimen kertomusten sisällöstä ja esitystavasta	3,0	≥ 3

Tulos osoittaa, että arvioijat pitivät tilintarkastustuomioistuimen kertomusten laatua "tydyttävänä". Arvioinnit ovat tuottaneet arvokasta tietoa ja niihin sisältyviä suosituksia hyödynnetään pyrittäessä parantamaan kertomusten laatua tulevaisuudessa.

Suosituksen seuranta

Tilintarkastustuomioistuin hyödyntää tarkastuskokemustaan varainhoidon parantamiseen lähinnä suositustensa avulla. Jotta tilintarkastustuomioistuimen suositukset johtaisivat muutoksiin, tarkastuskohteiden on hyväksyttävä ja pantava ne täytäntöön. Indikaattori perustuu tuoreimpien, vuonna 2009 julkaistujen vuosikertomusten ja erityiskertomusten suosituksiin.

	2010	Tavoite
Tarkastuskohteen hyväksymien suositusten osuus	90 %	≥ 90 %

Tilintarkastustuomioistuin pyrkii pitämään hyväksytyjen suositusten osuuden ennallaan tai jopa lisäämään sitä.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin perusti järjestelmän, jonka avulla seurataan, kuinka tarkastuskohteet panevat suosituksia täytäntöön. Tulevina vuosina tämän pitäisi luoda perusta uudelle indikaattorille, joka osoittaa, missä laajuudessa suositukset pannaan käytännössä täytäntöön ja missä määrin ne johtavat parannuksiin. Indikaattorin avulla tilintarkastustuomioistuin saa myös hyödyllistä tietoa, jonka avulla se voi parantaa suositustensa laatua ja samalla saada tarkastuskohteet hyväksymään ne paremmin.

Resurssien tehokas ja vaikuttava hyödyntäminen

Tilintarkastustuomioistuin arvioi resurssiensa hyödyntämisen tehokkuutta ja vaikuttavuutta sen perusteella, kuinka hyvin se kykenee tuottamaan kertomuksia ja havaintoja vaaditussa ajassa, huolehtimaan varainhoitoon liittyvistä velvoitteistaan ja varmistamaan henkilöstönsä hyvinvoinnin sekä ammatillisen pätevyyden.

Kertomusten antaminen vaaditussa ajassa

Tilintarkastustuomioistuin pyrkii hyväksymään suunnitellut kertomukset asetetuissa määräajoissa. Vuosikertomuksiin ja erityisvuosikertomuksiin sovelletaan lakisääteisiä määräaikoja. Erityiskertomusten – joiden julkaisulle ei ole lakisääteisiä määräaikoja – tapauksessa määräaikana käytetään suunniteltua hyväksymisajankohtaa.

	2010	Tavoite
Annettujen kertomusten lukumäärä verrattuna suunniteltuun lukumäärään	90 %	100 %
Aikataulun mukaisesti hyväksytyjen kertomusten osuus	80 %	100 %

Yleisesti ottaen tilintarkastustuomioistuin ei saavuttanut tavoitettaan vuonna 2010. Tilintarkastustuomioistuin hyväksyi vuonna 2010 suunniteltua vähemmän kertomuksia; tulokset ovat verrattavissa edeltävään vuoteen (91 prosenttia vuonna 2009). Tuloksissa on parantamisen varaa siitä huolimatta, että aikataulun mukaisesti hyväksytyjen kertomusten osuus kasvoi vuonna 2010 (80 prosenttia hyväksyttiin aikataulussa; vuonna 2009 vastaava osuus oli 67 prosenttia). Kaikki vuosikertomukset ja yhtä lukuun ottamatta myös kaikki erityisvuosikertomukset hyväksyttiin suunnitellun mukaisesti ja julkaistiin määräaikaan noudattaen, mutta ainoastaan kolme erityiskertomusta hyväksyttiin asetettujen määräaikojen mukaisesti. Kuuden erityiskertomuksen antaminen siirtyi vuoden 2011 puolelle.

Tilintarkastustuomioistuin pyrkii saavuttamaan tavoitteet vuoden 2012 loppuun mennessä toteuttamalla lisätoimenpiteitä, joiden tavoitteena on parantaa erityiskertomusten toimittamisen hallinnointia.

Havaintojen antaminen vaaditussa ajassa

Alustavia tarkastushavaintoja koskevien kirjeiden avulla tilintarkastustuomioistuin voi vahvistaa tarkastuskohteidensa kanssa pääasiallisiin havaintoihin liittyvien tosiasioiden oikeellisuuden (tarkastuskertomus laaditaan alustavien tarkastushavaintojen perusteella). Alustavien tarkastushavaintojen laatiminen on näin ollen tarkastusprosessin keskeinen vaihe. Tällä alalla on viime vuosina havaittu runsaasti parantamisen varaa; tilintarkastustuomioistuin on asettanut tavoitteeksi toimittaa vuoden 2012 loppuun mennessä 80 prosenttia alustavia tarkastushavaintoja koskevista kirjeistä kahden kuukauden kuluessa asianomaisista tarkastuksista.

	2010	Tavoite
Aikataulun mukaisesti laadittujen alustavia tarkastushavaintoja koskevien kirjeiden osuus	54 %	80 % vuoden 2012 loppuun mennessä

Tulokset eivät vielä vuonna 2010 olleet vaaditulla tasolla, mutta tavoitteen saavuttamisessa on edistytty huomattavasti viimeisten kahden vuoden aikana (43 prosenttia vuonna 2009 ja 27 prosenttia vuonna 2008). Tilintarkastustuomioistuin jatkaa toimiaan varmistaakseen, että tavoite saavutetaan.

Ulkoisen arvio varainhoidosta

Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on saada riippumattomalta tarkastajaltaan huomauksia sisältämätön lausuma tilinpäätöksestä ja resurssien käytöstä sekä saada Euroopan parlamentilta vastuuvapaus sen jälkeen kun neuvosto on antanut myönteisen suosituksen.

	2010	Tavoite
Riippumattomalta tarkastajalta saatu huomautuksia sisältämätön lausuma ja vastuuvapaus myönnetty	kyllä	kyllä

Täydennyskoulutus

Tilintarkastustuomioistuin pyrkii kansainvälisen tilintarkastajaliiton (IFAC) julkaisemien ohjeiden mukaisesti tarjoamaan vuosittain keskimäärin 40 tuntia (viisi päivää) ammatillista täydennyskoulutusta tarkastajaa kohden.

	2010	Tavoite
Ammatilliseen täydennyskoulutukseen käytetyt päivät keskimäärin työntekijää kohden	5,7 päivää	≥ 5 päivää

Tulokset olivat vuonna 2010 vaaditulla tasolla; vuoteen 2009 (keskimäärin 4 päivää) verrattuna oli havaittavissa parannusta.

Henkilöstön tyytyväisyys

Tilintarkastustuomioistuin suoritti vuonna 2009 henkilöstön sisäisen tyytyväisyyskyselyn, joka osoitti, että 86 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä oli yleisesti ottaen tyytyväisiä työhönsä; henkilöstön yleinen tyytyväisyystaso oli 2,8 mitattuna asteikolla 1:stä 4:ään siten, että kaikki yli 2,5 pisteen arviot osoittivat yleistä tyytyväisyyttä. Tilintarkastustuomioistuin pyrkii pitämään tämän tuloksen ennallaan tai jopa parantamaan sitä vuoden 2012 lopussa toteutettavassa vastaavanlaisessa kyselyssä.

TARKASTUKSEN TUKI

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten onnistuminen riippuu suurelta osin siitä, kuinka hyviä tarkastuksen tukitoiminnot tilintarkastustuomioistuimessa ovat. Tukitoimintoihin kuuluu logistinen ja tekninen asiantuntemus, jonka avulla tilintarkastustuomioistuin voi:

- ottaa **henkilöstöä** palvelukseensa ja saada se pysymään palveluksessaan, motivoida henkilöstöä ja kehittää sen ammattitaitoa
- tiedottaa tarkastustuloksista EU:n kaikilla **virallisilla kielillä**
- hyödyntää **tietotekniikkaa** mahdollisimman tehokkaasti
- hallinnoida **talousarviotaan** ja pitää **toimintansa** kunnossa
- tehdä **tarkastuskäyntejä** kaikkiin niihin maihin, joissa EU-varoja käytetään.

Henkilöstöresurssit

Henkilöstön määrä ja jakautuminen

Henkilöstö on tilintarkastustuomioistuimen tärkein voimavara. Tilintarkastustuomioistuimessa oli 31. joulukuuta 2010 palveluksessa 889 henkilöä (virkamiehiä sekä väliaikaisia toimihenkilöitä). Luku ei sisällä tilintarkastustuomioistuimen jäseniä, sopimussuhteisia toimihenkilöitä, tilintarkastustuomioistuimessa työkomennuksella työskenteleviä kansallisia asiantuntijoita eikä harjoittelijoita. Henkilöstön jäsenistä 557 työskentelee tarkastusjaostoissa (heistä 123 on tilintarkastustuomioistuimen jäsenten kabinettien palveluksessa), 151 käännösosastolla, 157 hallinnollisissa tukitoiminnoissa ja 24 presidentin alaisuuteen kuuluvissa yksiköissä.

Vuonna 2010 kaikkia toimintoja pyrittiin edelleen tehostamaan yksinkertaistamalla menettelyjä ja rationalisoimalla yksiköitä. Näin edistettiin resurssien optimaalista hyödyntämistä, joka on tavoitteena. Tarkastuspuolelle siirrettiin mahdollisuuksien mukaan toimia, jotka olivat vapautuneet muilta aloilta toiminnan tehostamisen myötä. Tällä tavoin saatiin tarkastustehtäviin osoitettuja toimia lisättyä 6 prosenttia. Prosessi jatkuu vuonna 2011.

Toimien jakautuminen 31. joulukuuta	2008	2009	2010
Tarkastusjaostot	501	525	557
Käännösosasto	163	163	151
Hallinnolliset tukitehtävät	173	171	157
Presidentin alaisuuteen kuuluvat yksiköt	20	21	24
Yhteensä	857	880	889

Palvelukseenotto

Henkilöstön jäsenten akateemiset ja ammatilliset taustat kattavat varsin laajan kirjon, ja heidän työnsä laadukkuus ja heidän sitoutumisensa näkyvät toimielimen tuotoksessa. Tilintarkastustuomioistuin noudattaa palvelukseenotossa EU:n toimielinten yleisiä periaatteita ja palvelussuhteen ehtoja, ja sen henkilöstöön kuuluu sekä vakituisia virkamiehiä että määräaikaisten sopimuksilla työskenteleviä henkilöitä. Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimisto (EPSO) järjestää avoimia kilpailuja, joiden kautta voi hakea tilintarkastustuomioistuimen virkoihin. Tilintarkastustuomioistuin tarjoaa lisäksi yliopisto-opiskelijoille harjoittelujaksoja, joiden kesto on kolmesta viiteen kuukautta.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin otti palvelukseensa 97 työntekijää: 63 virkamiestä, 25 väliaikaista toimihenkilöä ja 9 sopimussuhteista toimihenkilöä. Tilintarkastustuomioistuin onnistui erityisen hyvin uuden tarkastushenkilöstön palvelukseenottamisessa. Täyttämättä olevia toimia oli 31. joulukuuta 2010 yhteensä 44 eli merkittävästi vähemmän kuin vuonna 2009 (73). **Avoimien toimien osuus oli alle viisi prosenttia** ensimmäistä kertaa.

Eri sukupuolten osuus henkilöstöstä

Henkilöstöön kuuluu tällä hetkellä yhtä paljon naisia ja miehiä, sillä naisten osuus henkilöstöstä on vuosien mittaan vähitellen kasvanut.

	Miehiä	Naisia
2001	54 %	46 %
2010	50 %	50 %

Alla olevista kaavioista käy ilmi miesten ja naisten osuus vastualueittain 31. joulukuuta 2010. Muiden Euroopan unionin toimielinten tavoin tilintarkastustuomioistuin takaa naisille ja miehille tasavertaiset mahdollisuudet henkilöstön hallinnoinnin ja palvelukseenoton osalta. Tilintarkastustuomioistuimessa on 67 johtajaa ja yksikönpäällikköä, joista naisia on 20 (30 prosenttia); naisten osuus on viime vuosina tasaisesti kasvanut. Suurin osa näistä naisista kuitenkin työskentelee käännosastolla ja hallinnon eri yksiköissä.

Hallintoavustajat (AST-taso)

	Miehiä	Naisia
2009	27 %	73 %
2010	31 %	69 %

Tarkastajat – hallintovirkamiehet (AD-taso)

	Miehiä	Naisia
2009	63 %	37 %
2010	62 %	38 %

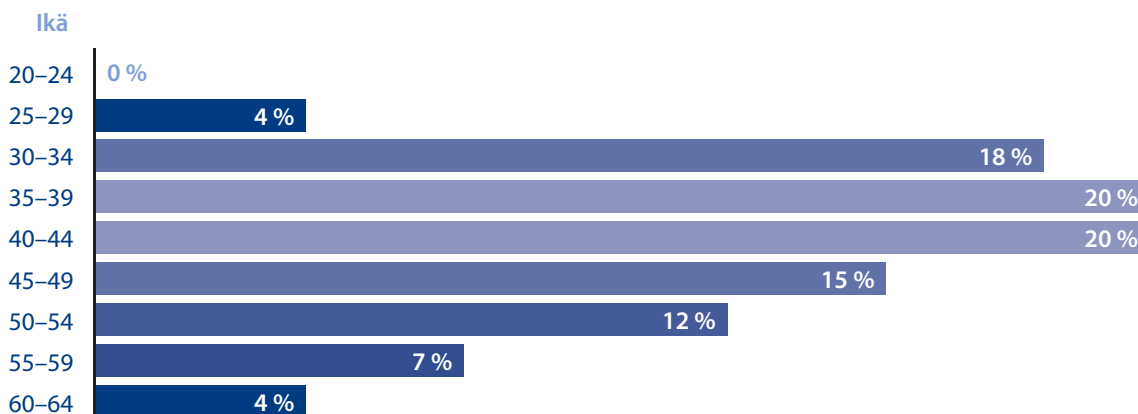
Johtajat ja yksikönpäälliköt

	Miehiä	Naisia
2009	74 %	26 %
2010	70 %	30 %

Naisten osuus AD-tasolla kasvaa jatkuvasti palvelukseenoton seurauksena. Viimeisen palvelukseenottomenettelyn jälkeen 45 prosenttia AD5–AD8-tasojen henkilöstöstä on naisia.

Ikäjakauma

Henkilöstön ikäjakauma osoittaa, että aktiivipalveluksessa 31. joulukuuta työskennelleistä henkilöstöstä 62 prosenttia on korkeintaan 44-vuotiaita.

Tilintarkastustuomioistuimessa työskentelevistä 67 johtajasta ja yksikönpäälliköstä 24 on iältään vähintään 55-vuotiaita. Näin ollen huomattava osa johtopaikoilla olevasta henkilöstöstä vaihtuu seuraavien 5–10 vuoden kuluessa.

Täydennyskoulutus

Tarkastajan ammatti vaatii jatkuvaa täydennyskoulutusta, joka mahdollistaa kehityksen seuraamisen ja uusien taitojen hankkimisen. Lisäksi tarkastajilla on oltava hyvä kielitaito tilintarkastustuomioistuimen toimintaympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Tilintarkastustuomioistuimen henkilöstö osallistui täydennyskoulutukseen keskimäärin 9,3 päivänä vuonna 2010. Kielikurssien osuus oli 57 prosenttia vuoden 2010 kaikista koulutuspäivistä – vuonna 2009 vastaava luku oli 55 prosenttia. Kielikurssien lisäksi tarkastajat osallistuivat täydennyskoulutukseen 5,7 päivänä vuonna 2010 eli toimielimen tavoitemäärä saavutettiin heidän kohdallaan.

Koulutusyksikkö on vuonna 2010 parantanut koulutuksen sisältöä ja kehittänyt uusia kursseja tilintarkastustuomioistuimen asettamien painopisteiden mukaan. Kehitystyö on tapahtunut täydennyskoulutusta koskevan kauden 2008–2011 yleissuunnitelman ja vuonna 2009 käyttöön otettujen koulutuspolkujen pohjalta. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin jatkoi onnistuneesti yhteistyötään muiden toimielinten ja toimielinten yhteisten elinten – kuten Euroopan yhteisöjen henkilöstökoulutuskeskuksen – kanssa.

Kääntäminen

Kääntäminen on tarkastuksen tukitoiminto, jonka avulla tilintarkastustuomioistuin voi toteuttaa tehtävänsä ja täyttää viestintään liittyvät tavoitteensa. Vuonna 2010 käännettyjen sivujen kokonaismäärä oli sama kuin vuonna 2009. Yli 99 prosenttia käännostoimeksiannoista suoritettiin määräajassa.

Vuonna 2010 pantiin täytäntöön pääsihteerin päätökseen perustuva uudelleensijoittumista koskeva suunnitelma. Sen tarkoituksena oli siirtää käännososaston virkoja ja henkilöstöä tarkastusyksiköihin vuonna 2011.

Tilintarkastustuomioistuimen käännososasto antoi lisäksi olennaisen tärkeää kieliapua tarkastajille tarkastusmatkoilla ja tarkastuskertomusten eri laadintavaiheissa. Tukea annettiin myös INTOSAI:n työryhmille ja muissa tilintarkastustuomioistuimen tarkastustoiminnan edellyttämässä tilanteissa. Artemis-hankkeeseen liittyvä työ jatkui vuonna 2010, tavoitteena parantaa kääntäjien keskeisenä työvälineenä käytetyn tietotekniikkasovelluksen toimintoja. Tilintarkastustuomioistuimen käännososasto oli myös aktiivisesti mukana toimielinten välisillä ja kansainvälisillä foorumeilla.

Tietotekniikka

Tietotekniikka edesauttaa tilintarkastustuomioistuimen vuosien 2009–2012 strategian yleistavoitteiden saavuttamista. Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin:

- otti käyttöön yhteistyöfoorumin vuosien 2010–2012 strategisen tietotekniikkasuunnitelman mukaisesti; tarkoituksena on tukea tietämyksen vaihtoa erityisesti keskeisellä toiminnanalalla eli tarkastustoiminnassa
- pyrki edelleen optimoimaan ja yksinkertaistamaan sähköiseen työnkulkuun perustuvia sisäisiä prosesseja, tarkoituksena parantaa tehokkuutta ja vaikuttavuutta

- otti käyttöön älypuhelimet ja kannettavat tietokoneet, jotta tarkastustyötä voitaisiin tehdä tehokkaasti missä ja milloin tahansa; tavoitteena oli myös ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen toiminnan jatkuvuuteen liittyvät tarpeet.

Kehitystyötä tehtäessä on samanaikaisesti vahvistettu toimintojen turvallisuutta ja toiminnan jatkuvuutta koskevia säännöksiä. Tavoitteena on taata tilintarkastustuomioistuimen tietotekniikkapalveluilta vaadittu saatavuus ja taso.

Hallinto ja rakennukset

Varainhoidosta ja tukitoiminnoista vastaavan osaston tehtävänä on toimittaa tilintarkastustuomioistuimen tarkastajille tehokkaasti, vaikuttavasti ja oikea-aikaisesti tarkoitukseenmukaisia tukitoimintoja ja varmistaa, että tilintarkastustuomioistuimella on tarvittavat rahoitus-, sisäisen valvonnan ja kirjanpidon mekanismit, joilla tuetaan sen kaikkea toimintaa.

Vuonna 2010 osasto jatkoi tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamista vapauttaakseen resursseja tarkastustoimintoja varten.

Tilintarkastustuomioistuin oli tehnyt vuoden 2008 loppupuolella budjettivallan käyttäjän kanssa sopimuksen tilintarkastustuomioistuimen K3-rakennuksen rahoittamisesta. Näin ollen vuoden 2010 keskeinen toimenpide oli se, että hankkeen hallinnoija valmisteli ja käynnisti tarjouskilpailun rakennustöistä ja siihen liittyvistä palveluista. Merkittävä osa hankkeeseen liittyvästä hankintamenettelystä saatiin päätökseen vuoden kuluessa. Rakennustyöt ovat pysyneet aikataulussa ja budjetissa ja rakennuksen on määrä valmistua vuoden 2012 loppuun mennessä.

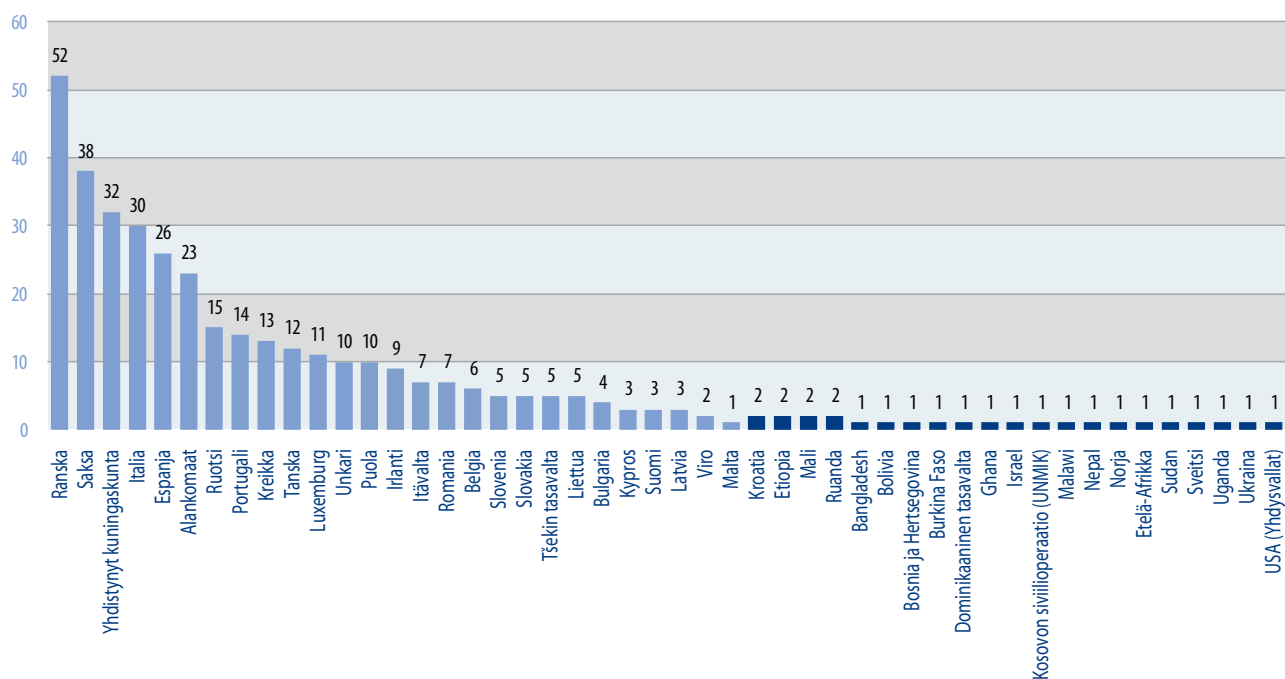
Tarkastuskäynnit

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyö edellyttää, että tarkastajat tekevät tarkastuskäyntejä jäsenvaltioihin ja muihin EU-varoja saaviin kohteisiin sekä kansainvälisten järjestöjen (esim. YK:n) päämajoihin. Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuin teki yhteensä 376 tarkastuskäyntiä – 351 jäsenvaltioihin ja 25 muihin kohteisiin. Vastaava määrä vuonna 2009 oli 336. Tarkastuskäynnit ovat näin ollen lisääntyneet 12 prosenttia, vaikka tilintarkastustuomioistuin on saanut kaiken kaikkiaan vain vähäisen määrän lisää toimia. Lisäys kertooinkin tarkastustoimintaan osoitettujen resurssien lisääntymisestä.

Tarkastuskäyntejä tehdään yleensä EU-varojen käsittelyyn, hallintointiin ja maksamiseen osallistuviin keskus- ja paikallishallinnon yksiköihin sekä varojen lopullisten edunsaajien luo. Tarkastustiimit koostuvat tavallisesti kahdesta tai kolmesta tarkastajasta, ja tarkastusmatkojen pituus on yleensä enintään kaksi viikkoa tarkastustyyppistä ja tarkastuskohteen sijainnista riippuen.

EU-maissa tarkastuskäynnit järjestetään usein yhdessä jäsenvaltion ylimmän tarkastuselimen kanssa ja sen logistisella ja käytännön tuella.

TARKASTUSKÄYNNIT 2010

TALOUDELLISET TIEDOT

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toiminta rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta. Tilintarkastustuomioistuimen talousarvio vastaa noin 0,1:tä prosenttia EU:n kaikista menoista ja alle kahta prosenttia hallintomenojen kokonaismäärästä.

Varainhoitovuoden 2010 talousarvion toteuttaminen

VARAINHOITOVUOSI 2010	Lopulliset määrärahat	Sitoumukset		Maksut
		Toteuttamisaste prosentteina (sitoumukset/määrärahat)		
(1 000 euroa)				
Osasto 1 – Toimielimen henkilöstö				
10 – Toimielimen jäsenet	13 364	12 980	98 %	12 687
12 – Virkamiehet ja väliaikaiseen henkilöstöön kuuluvat	94 245	87 459	93 %	87 104
14 – Muu henkilöstö ja ulkoiset palvelut	4 604	3 590	78 %	3 567
162 – Virkamatkat	3 450	3 231	94 %	2 775
161 + 163 + 165 – Toimielimen henkilöstöä koskevat muut menot	2 861	1 887	66 %	1 435
Osasto 1 yhteensä	118 524	109 147	92 %	107 568
Osasto 2 – Kiinteistöt, irtain omaisuus, laitteet ja muut hallinnosta johtuvat menot				
20 – Kiinteä omaisuus	18 561	18 390	99 %	7 656
210 – Atk- ja telailitteet, atk:n ja televiestinnän käyttö ja atk- ja telepalvelut	6 365	6 365	100 %	4 035
212 + 214 + 216 – Irtain omaisuus ja siihen liittyvät kulut	834	771	92 %	701
23 – Hallinnosta johtuvat juoksevat menot	430	406	94 %	274
25 – Kokoukset ja konferenssit	858	847	99 %	642
27 – Tiedotus ja julkaisut	2 373	2 032	86 %	797
Osasto 2 yhteensä	29 421	28 811	98 %	14 105
Tilintarkastustuomioistuin yhteensä	147 945	137 958	93 %	121 673

Koko talousarvion täytäntöönpanoaste oli 93 prosenttia vuonna 2010. Osaston 1 määrärahojen täytäntöönpanoaste oli 92 prosenttia. Täytäntöönpanoaste oli alhaisin (78 prosenttia) luvussa 14 (muu henkilöstö ja ulkoiset palvelut), mikä johtui lähinnä siitä, että kustannuksia pyrittiin leikkaamaan. Osaston 2 määrärahojen täytäntöönpanoaste oli keskimäärin 98 prosenttia.

Lukuun 20 (kiinteä omaisuus, esim. rakennukset) liittyvien maksujen määrään vaikuttaa tilintarkastustuomioistuimen toisen laajennusosan (K3-rakennus) rakentaminen. Hankkeen toinen rahoituserä (11 miljoonaa euroa) otettiin vuoden 2010 talousarvioon. Kyseinen määrä on sidottu ja osittain maksettu vuonna 2010. K3-rakennuksen määrärahojen jäljellä oleva määrä siirretään varainhoitovuodelle 2011 ja sillä rahoitetaan sopimukset, jotka hankkeen hallinnoija on tehnyt rakennusyritysten kanssa tilintarkastustuomioistuimen lukuun. Määrärahojen käytössä noudatetaan esitystä, jonka tilintarkastustuomioistuin teki Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuonna 2008.

Varainhoitovuoden 2011 talousarvio

Varainhoitovuoden 2011 talousarvio on noin 2,44 prosenttia pienempi kuin varainhoitovuoden 2010 talousarvio, mikä johtuu lähinnä siitä, että tilintarkastustuomioistuimen uuden rakennuksen (K3) määrärahat ovat pienemmät.

K3-rakennuksen rakennuskustannusten kokonaismääräksi on arvioitu 79 miljoonaa euroa. Rakennuskustannukset on määrä jakaa seuraavasti viidelle peräkkäiselle vuodelle: 55 miljoonaa euroa vuodelle 2009; 11 miljoonaa euroa vuodelle 2010; 7 miljoonaa euroa vuodelle 2011, 3 miljoonaa euroa vuodelle 2012 ja 3 miljoonaa euroa vuodelle 2013.

TALOUSARVIO	2011	2010
	(1 000 euroa)	
Osasto 1 – Toimielimen henkilöstö		
10 – Toimielimen jäsenet	12 930	13 364
12 – Virkamiehet ja väliaikaiseen henkilöstöön kuuluvat	95 957	94 246
14 – Muu henkilöstö ja ulkoiset palvelut	3 825	4 603
162 – Virkamatkat	3 652	3 450
161 + 163 + 165 – Toimielimen henkilöstöä koskevat muut menot	2 485	2 861
Osasto 1 yhteensä	118 849	118 524
Osasto 2 – Kiinteistöt, irtain omaisuus, laitteet ja muut hallinnosta johtuvat menot		
20 – Kiinteä omaisuus	14 611	18 518
210 – Atk- ja telelaitteet, atk:n ja televiestinnän käyttö ja atk- ja telepalvelut	6 500	6 365
212 + 214 + 216 – Irtain omaisuus ja siihen liittyvät kulut	816	877
23 – Hallinnosta johtuvat juoksevat menot	422	404
25 – Kokoukset ja konferenssit	893	868
27 – Tiedotus ja julkaisut	2 240	2 389
Osasto 2 yhteensä	25 482	29 421
Tilintarkastustuomioistuin yhteensä	144 331	147 945

TARKASTUS JA TILIVELVOLLISUUS

Sisäinen tarkastus

Tilintarkastustuomioistuimen sisäisen tarkastuksen yksikkö auttaa tilintarkastustuomioistuinta saavuttamaan tavoitteensa arvioimalla riskienhallintaa, sisäistä valvontaa ja hallintomenetelmiä järjestelmällisesti, sopivia menetelmiä käyttäen. Sisäisen tarkastuksen yksikkö esittää myös suosituksia tehokkuuden parantamiseksi ja arvioi sitä varten tilintarkastustuomioistuimen sisäisen valvonnan järjestelmien vaikuttavuutta.

Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuimen sisäisen tarkastuksen yksikkö suoritti edellisten vuosien suosituksiinsa perustuvaa seurantaa, tarkisti tilintarkastustuomioistuimen ennakkotarkastusjärjestelmän uudistuksen, tarkasti tilintarkastustuomioistuimen SOS II/SAP -järjestelmän täytäntöönpanon sekä tarkasti, onko tilintarkastustuomioistuimen kameravalvonta tietosuojaa koskevien normien ja vaatimusten mukaista. Useimmat suositukset hyväksyttiin ja sisällytettiin korjaaviin toimintasuunnitelmiin.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuskomitea valvoo sisäisen tarkastajan toimintaa ja varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuuden. Tarkastuskomitea myös keskustelee sisäisen tarkastajan työohjelmasta ja kertomuksista ja ottaa ne huomioon sekä pyytää (tarvittaessa) sisäistä tarkastajaa toimittamaan tarkastuksia erityisistä aiheista.

Vuodesta 2009 lähtien tilintarkastustuomioistuimen sisäisen tarkastuksen yksiköstä on annettu myönteinen lausunto sisäisten tarkastajien järjestön antamien kansainvälisesti hyväksytyjen standardien mukaisesti.

Tilintarkastustuomioistuimen ulkoinen tarkastus

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tilinpäätöksen tarkastamisesta vastaa tilintarkastustuomioistuimen nimittämä riippumaton ulkoinen tarkastaja. Näin tilintarkastustuomioistuin voi varmistaa soveltavansa itse samoja **avoimuuden ja tilivelvollisuuden** periaatteita, joita se soveltaa tarkastuskohteidensa osalta.

Ulkoinen tarkastajan – PricewaterhouseCoopers Sàrl – kertomus tilintarkastustuomioistuimen tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2009 julkaistiin lokakuussa 2010⁷.

⁷ EUVL C 279, 15.10.2010.

ULKOISEN TARKASTAJAN LAUSUNTO – VARAINHOITOVUOSI 2009

TILINPÄÄTÖKSEN OSALTA:

”Tilinpäätös antaa näkemyksemme mukaan oikean ja riittävän kuvan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2009 sekä sen toiminnan tuloksista ja rahavirroista päättyneeltä varainhoitovuodelta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002, kyseisen neuvoston asetuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 23 päivänä joulukuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kirjanpitosääntöjen mukaisesti.”

VAROJEN KÄYTÖN JA VALVONTAMENETTELYJEN OSALTA:

”Tässä kertomuksessa kuvatun tarkastustyön perusteella voimme todeta, että tarkastuksessa tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen uskoa, että kaikilta olennaisilta osin ja edellä mainittujen kriteerien perusteella:

- a) tilintarkastustuomioistuimelle kohdennettuja varoja ei olisi käytetty aiottuihin tarkoituksiin
- b) käytössä olevilla valvontamenettelyillä ei saataisi tarvittavia takuita siitä, että rahoitustoimet ovat sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisia.”

VALTUUTETUN TULOJEN JA MENOJEN HYVÄKSYJÄN LAUSUMA

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän ominaisuudessa minä, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen pääsihteeri,

- vahvistan, että tässä kertomuksessa esitetyt tiedot ovat täydelliset ja oikeelliset
- totean saaneeni kohtuullisen varmuuden siitä, että
 - tässä kertomuksessa kuvattuihin toimiin kohdenneet varat on käytetty aiottuihin tarkoituksiin ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti
 - toteutetut valvontamenettelyt tarjoavat tarvittavat takuut tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta ja niiden avulla varmistetaan, että petosväitteet tai petosepäilyt käsitellään asianmukaisella tavalla.

Kohtuullinen varmuus perustuu omaan arviooni ja käytössäni oleviin tietoihin, esimerkiksi jälkitarkastusten tuloksiin ja sisäisen tarkastajan sekä ulkoisen tarkastajan kertomuksiin edellisiltä varainhoitovuosilta.

Vakuutan, että tiedossani ei ole mitään tähän kertomukseen sisällyttävää asiaa, jotka voisivat loukata toimielimen etuja.

Luxemburgissa 24. maaliskuuta 2011.

Eduardo RUIZ GARCÍA

pääsihteeri

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HALLINTO

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on riippumaton ulkoisesta tarkastuksesta vastaava Euroopan unionin toimielin, joka sijaitsee Luxemburgissa. Tilintarkastustuomioistuin on **kollegion muodossa toimiva elin**, jolla on 27 jäsentä, yksi kustakin jäsenvaltiosta. Euroopan unionin neuvosto nimittää tilintarkastustuomioistuimen jäsenet Euroopan parlamenttia kuultuaan kuuden vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia. Tilintarkastustuomioistuimen jäsenet valitsevat keskuudestaan presidentin kolmen vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia.

Tilintarkastustuomioistuin on jakautunut **jaostoihin**, ja kukin tilintarkastustuomioistuimen jäsen on nimitetty johonkin näistä jaostoista. Jaostot valmistelevat kertomukset ja lausunnot tilintarkastustuomioistuimen hyväksyttäväksi. Tarkastusjaostot I–IV kattavat tulo- ja menoalat ja viides jaosto eli CEAD-jaosto vastaa horisontaalisista eli monialaisista kysymyksistä. Jaostojen tukena toimii tarkastuksesta vastaavien osastojen henkilöstö. Vuonna 2010 tilintarkastustuomioistuimen **työjärjestystä** tarkistettiin, minkä seurauksena jaostot voivat nykyisin hyväksyä tietyn tyyppisiä tilintarkastustuomioistuimen kertomuksia ja lausuntoja eikä siihen enää tarvita koko kollegiota.

Hallintoasioiden komitean puheenjohtajana toimii presidentti, ja se koostuu jaostojen puheenjohtajista ja pääsihteeristä (toimielimen korkein EU-virkamies, joka vastaa toimielimen hallinnollisista ja tukitoiminnoista). Komitealla on koordinoititehtävä, ja se valmistelee tilintarkastustuomioistuimen päätökset, jotka koskevat strategista suunnittelua, tulosojausta ja hallinnollisia asioita.

Kukin **jäsen** vastaa tietyistä, ensisijaisesti tarkastuksen alaan kuuluvista tehtävistä. Jäsenet esittävät tarkastusehdotuksia ja kertomuksia heidän vastuualueeseensa kuuluvista tehtävistä jaostojen ja tilintarkastustuomioistuimen tasolla. Kun kertomus on hyväksytty, ”esittelevä jäsen” esittelee sen Euroopan parlamentille, neuvostolle ja muille sidosryhmille. Jäsenillä on tukenaan kabinettiensa henkilöstö sekä asianomaisesta tarkastustehtävästä vastaava tarkastustiimi.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

Toimintakertomus vuodelta 2010

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

2011 – 46 s. – 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9237-096-1

doi :10.2865/96737

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut:

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- Euroopan unionin edustustoista tai lähetystöistä.
Yhteystiedot löytyvät internetosoitteesta <http://ec.europa.eu>,
tai ne saa lähettämällä faksin numeroon +352 2929-42758.

Maksulliset julkaisut:

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>).

Maksulliset tilaukset (esimerkiksi EUVL:n vuosikerta, tuomioistuinten oikeustapauskokoelmat):

- Euroopan unionin julkaisutoimiston myyntiedustajalta
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm).

<http://www.eca.europa.eu>

Euroopan tilintarkastustuomioistuin
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURG
www.eca.europa.eu

Julkaisutoimisto

ISBN 978-92-9237-096-1

9 789292 370961